

Poština
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
lista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMIST

Glasilo „Združenja slovenskih avtonomistov“.

Izhaja vsak petek.

Celoletna na-
ročnina 50 — D
mesečna 5 — „
Inozemstvo
celoletno 100.
Posamezne
številke se ra-
čunijo po D 1 25
Inserati
se računajo:
pol str. 500 D,
manjši soraz-
merno. — Pri
malih oglasih
beseda 50 μ.

Kaj hočemo?

Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega slovenskega ljudstva!

Krvava vlada.

Zadnja nedelja je bila krvava nedelja. V Trbovljah so imeli jugoslovanski nacionalisti, ali kakor se sami na kratko imenujejo, »Orjunaši«, razvitje svojega prapora v tem kraju. Pri tej priložnosti pa je prišlo med njimi in komunisti do krvavega spopada, ki je zahteval 8 mrtvih ljudi in večje število ranjenec.

Kdo in kaj je »organizacija jugoslovanskih nacionalistov«, ali kakor se imenuje po začetnih zlogih »Or-ju-na«? Ta organizacija, ki ji pripadajo predvsem mladi ljudje, hoče širiti med južnimi Slovani misel, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi en sam narod, da moramo dosledno temu nauku tudi živeti v eni državi, ki bodi centralistično urejena, baš zato, ker smo en narod ena država. Vsa ta ideologija je v popolnem skladu s programom »Jugoslovenske demokratske stranke«. Temeljna misel te ideologije sama na sebi ni nič hudega, kajti vsak človek naj zastopa nauk, kakršnega hoče! In če bi se »Orjuna« borila za svoj ideal, kakor se bore vsi drugi ljudje, bi bila stvar v popolnem redu.

»Orjuna« sama pravi, da ni politična stranka. Vendar pa uživa razne pravice pred drugimi podobnimi organizacijami. Vidna predprava »Orjunašev« pred drugimi državljani je v tem, da imajo pravico posesti in nošnje orožja. Če bi ta organizacija imela namen širiti svojo idejo na navaden in običajen način, n. pr. potom shodov, tiska, predavanj, magari tudi potom veselje itd., itd., potem bi ne potrebovala orožja, kajti ideje, ki se širijo z orožjem so navadno le kratkega življenja. Ne sila, prepričevanje rodi trajne uspehe! No, centralistično misleča vlada pa je vseeno dovolila Orjunašem nositi orožje, kar gotovo ni bilo brez političnega ozadja. Revolverjev pač nihče ne nosi

seboj zato, da bi ž njimi trgal žepce. Zakaj navadnim državljanom je zelo težko dobiti dovoljenje za nošo orožja. Tudi druge organizacije nimajo takšnega dovoljenja in kdor je zasačen pri nošnji istega bo — kaznovan. Če je torej organizacija »Orjuna« dobila takšno dovoljenje, potem to nekaj pomeni.

Ljudje, ki nosijo seboj orožje, nosijo istega ali za napad ali pa za obrambo. Tisti, ki se drži veljavnih zakonitih predpisov, nima orožja, ker ga imeti ne sme, razven n. pr. lovec, ki rabi lovsko puško in patrone. Od navadnih, mirnih delovnih ljudi se torej tudi »Orjunaši« nimajo kaj bati, kakor tudi nihče drugi, ki se vede dostojno in mirno. Če je torej vlada gotovim organizacijam dovolila nošnje orožja, je imela pri tem nek namen. Ona je imela namen poslužiti se tistega dela državljanov, ki jim je dovolila nositi orožje, v dosego svojih namenov! Po našem prepričanju se mladi in idealni narodno misleči ljudje niti ne zavedajo tega in tistih skrivnostnih načrtov, ki ostanejo nemi med štirimi stenami sob ali salonov.

Kaj hoče sedanja vlada? Sedanja centralistična vlada v Belgradu prav dobro ve, da njene dosedanje politike večina ljudstva v Sloveniji in na Hrvaškem ne odobrava. Zato ve, da ne more dobiti večine potom poštenih in čistih volitev. Na drugi strani pa sedanja vlada dobro ve, na kako enostaven način se da dobiti večina v Macedoniji ali v Črnigori z nasiljem, z žandarmerijo in z vojaštvom. — Ali je torej kaj čudnega, ako si belgrajska vlada misli: Kar je mogoče v Macedoniji in v Črnigori, to je mogoče tudi v Sloveniji in na Hrvaškem?

Brez vsakega zunanjega povoda pa je vseeno težko, uvesti pri nas in na Hrvaškem obsedno stanje in ljudstvo z administrativnimi odredbami pritisniti ob zid. Za takšne

odredbe je potreben nek zunanji povod, da se more svetu pokazati, da je bila vlada za uvedbo obsednega stanja, za uvedbo pisemske cenzure in sploh za vsako izjemno odredbo tudi nekako upravičena. Če pa takšen zunanji povod noče priti sam od sebe, ker ga mirno prebivalstvo ne daje zlepa, potem je treba to umetno narediti in sicer prav takrat, ko vlada takšen vnanji povod potrebuje. Ali razume sedaj naša zgolj nacionalistično misleča mladina, ki je v »Orjuni« in katera tako idejno misli, v kakšne namene jo hoče centralistična belgrajska vlada zlorabiti?

Trenutek, ko vlada rabi povoda za nasilje, pa je danes že tu! Blizajo se razne volitve, glavno državne volitve! Sedanja vlada dobro ve, da na Hrvaškem in v Sloveniji ne bo dobila nobenega glasu na pošten način. Zato pa bo potrebno tudi na Hrvaškem in v Sloveniji volitve »delati« po makedonskem vzoru. Vdirati bo treba s silo v volilne lokale, pretresati kroglice iz enih škrinjic v druge, opozicijske proti vladi razkričati za opozicijske proti državi, jih zapirati, ustaviti njihove liste ter se poslužiti pisemske cenzure — potem bo vladna večina gotova stvar. Za vse to pa je vendarle potrebno kakšnega vnanjega povoda, treba je predvsem spopadov in nemirov. V tem slučaju vlada lahko brez večje sramote vpelje diktaturo! In diktaturo potrebuje današnja vlada, ako noče pasti! Sedaj razumete, zakaj so skrivni faktorji dirigirali mlade in idealne mladeniče v — Trbovlje,

med komuniste. Ti pa so bili ravno tako nevedni in politično otročji kot njihovi nasprotniki. Med žrtvami so sami nedolžni in idealni ljudje!

Zato pa odgovornost za nedolžno prelito kri v Trbovljah ne pada na »Orjunaše«, ker ti sami zahrbtnikov ne poznajo. Tudi na trboveljske komuniste ne! Krivda je na vladi, ki ljudi oborožuje, da njihov nacionalni idealizem lahko pozneje kdaj — kadar pride pravi trenutek! — zlorabi za svoje egoistične umazanije.

Nesrečne žrtve vladne zahrbtnosti mi iskreno obžalujemo. Vse naše žalovanje pa nič ne pomaga, kajti kar je, to je. Danes prihaja jok prepozno. Svetujemo pa slovenskim kmetom in delavcem sledeče: »Ne posnemajte v slučaju izzivanja človeško sicer razumljivega, toda politično skrajno nepremišljenega čina nesrečnih rudarjev, kajti to je ravno voda na vladni mlin! To ravno vlada hoče, da doseže svoje namene! Ne dajte se preslepiti od raznih izzivanj, ki jih vlada sama meče in seje med vas in jih bo še sejala, ampak ostanite mirni in ne nasedajte belgrajskim zahrbtnikom! Ne rabite orožja, ne koljite se, ampak z mirno in trdno odločnostjo čakajte dneva, ko bodo zopet odločevale volilne kragljice! Na tisti dan pa se vzdignite vsi kot en mož po celi Sloveniji in glasujte proti taki vladi, glasujte za republiko in za zvezno državo«

Tak bodi vaš odgovor, ki je edino dostojen in vreden zrelih mož. Iz strasti se rodé polomije, iz razumnega miru pa zmage.

Politični otroci.

Med Slovenci so se vsled političnega boja, ki razvema vse naše strasti, uveljavile tekom let čudne navade. Na primer ta, da ne smeš z »liberalcem« niti govoriti, če si »klerikalec«, ako nočeš biti proklet. Ali pa obratno. V gostilno ali v kavarno, kamor zahajajo tudi politični nasprotniki, ne smeš zahajati. Na cesti političnega nasprotnika ne smeš pozdraviti, čeprav sta morebi-

ti nekaj skupaj trgala hlače po šolskih klopek. Svojega lastnega mnenja sploh ne smeš imeti o nobeni stvari, ampak moraš igrati žalostno vlogo butea, ki sme samo to govoriti, kar piše »vodilno glasilo« te ali one politične stranke. Kdor pa reče, da mu vse »stranke« skupaj niso nič mar, tega pa gledajo naši politični otročaji kot nekak svetovni čudež postrani.

LISTEK.

52

Kmečki punt.

Hrvaško napisal Avgust Senoa.

„Da, da,“ se je nasmehnil Ambrož. „tak je on. Razvozljati! A kaj je rekla Anka?“

„Rekel ji je, da je Tahi bil pri njem, da se mu je ponižno poklonil in zelo hvalil kraljevo modrost, ki je najbolj modrega Hrvata postavila za bana.“

„Glej ga, no,“ je rekel Ambrož. „volk se je izprevrigel v lisico.“

„Da,“ je nadaljeval Konjski „in Tahi se hvali po Zagrebu, da je bil ban zelo prijazen, da bo sodba pravična in da bo ščitil vsako pravico.“

„Draškovič je gladek na vse strani. Lisica je lisico nadliscičila. Toda držimo se njegovega sveta, ker nam je koristen. Naznanimo vse te novice gospé Uršuli, da se lahko dogovorimo. Recite ji tudi Vi, naj bo modra.“

„Uršula pač ve že vse,“ je rekel Konjski. „moja žena je ravno šla k nji.“

Po grajskem vrtu se je izprehajala gospa Uršula v živahnem razgovoru z gospo Konjsko.

„Škofov načrt,“ je rekla Konjska. „je zelo moder, toda za to reč je treba dovolj previd-

nosti. Niti svojemu možu nisem o tem nič črhnila, ker vem, da je prijatelj Ambrožev, ki bi rad na vsak način omožil Zofko z Miličem, in za tega mladega bajtarja se poteza tudi Marta. naša rahločutna Marta. Naravnost torej ne smemo, ampak po ovinkih, ker ne smemo Ambroža žaliti.“

„Ne, ne, temu se moja duša upira!“ reče Uršula in kima z glavo; „jaz sem sicer nasprotna možitvi s tem bajtarjem, toda da se pomirim s svojim zakletim sovražnikom?“

„Mati, ne vprašajte po osveti,“ je rekla Konjska hladno. „vprašajte rajši, kje je Vaša korist.“ — Uršula se je zamislila.

„Res je,“ je rekla gospa Uršula, „korist je velika.“

„Torej ne oklevajte. Marta mi je pripovedovala celo zgodbo o Mogaiču, ki stoka v turški sužnosti. Ujemite začaranega Miliča na to vitezko podjetje. Pri tem ga bo konec in tako ga bomo rešeni.“

„Milič je tukaj,“ je rekla Uršula, „imel je opravke pri Ambrožu in sedaj je pri Marti.“

„Kakšna sreča, je prišla Anka mater za roko. „napadiva ga sedaj in opraviha hitro to reč, da nam Ambrož ne prekriža načrta!“

„Pa naj bo,“ reče Uršula odločno. „Henin-govci so velikaši.“

Ko je gospod Konjski gospodu Ambrožu pripovedoval važne zagrebške novice, se je na

drugem koncu grada, v sobi gospe Marte, zabavljala majhna družba. Stjepkova mlada žena je pri mizi navijala prejo, deklica Zofka je marljivo šivala, gospod Tomo Milič pa je stal pri oknu in gledal deklico, ki je bila od dne do dne bolj lepa in cvetoča.

„Kaj, gospod Tomo,“ se je nasmehnila Marta in razvijala niti, „škoda, da ni noč.“

„Zakaj plemenita gospa?“ vpraša mladenič.

„Ker bi Vi takoj začeli šteti zvezde.“

„Kaj pa naj govorim?“

„Posebno, če gledate Zofko, kaj ne?“ je ostro pogledala mladeniča. Zofka je zardela, Milič pa je rekel:

„Saj res, kakor jo zagledam, pa se mi jezik zaplete. Kaj ne, gospica?“

„Žalibog,“ je pogumno odgovorilo deklica in vzdignilo glavo, „vedno se mi zdi, da moram biti strašno strašilo, ker se me gospod Milič tako plaši. Jaz brbram in brbljam o solncu in mesecu, on pa tiho gleda pred se, kakor da išče nekaj po tleh.“

„Ne jezi se, sestrica, saj išče tebe in ne vidi nič drugega kot tebe. To je tako imenovani močni spol, taki so vsi junaki — toda mir, otroka!“ je nadaljevala Marta, „jaz sem izpovednik vajine ljubezni in potrpija samo, pa vama bom že dala odvezo.“

„Stokrat Vam hvala!“ je rekel Milič, „toda sami veste, kako težko je čakanje.“

Ali niso take razvade smešne in otročje?

Na kmečkih žegnanjih se včasih dogodi, da se fantje med seboj stepo. To je stara fantovska naveda. Tak pretepi imajo včasih tudi žalosten konec. Če pa koga ubijejo — večinoma po nesreči —, je prvo vprašanje: Ali je bil ubijalec »Sokol« ali »Orel«? Ali je bil socialist ali komunist? Ljudje božji, ali ne vidite, kako je to trapasto? Kaj pa ima sokolstvo ali orlovstvo kot tako opraviti s poboji na žegnanjih?

To je ravno tako, kakor da bi rekel, da je krščanska vera zanič, ker je slučajno ta ali oni tat ali morilec krščen po rimsko-katoliškem obredu!

Ali ni tako naziranje smešno in otročje?

Zato pa nas prav nič ne čudi, da smo tudi v ostalih političnih vprašanjih pravcati otroci in podvrženi raznim zmotam kakor podedovanemu grehu.

Ena takih velikih zmot, ki pa je med nami še bolj razširjena kot jetika, je istovetenje političnih načel z osebami, ki razna politična načela zastopajo.

Pri nas nihče ne govori o republikanstvu, ampak samo o »radičevstvu«. Nihče ne govori o Slovenski ljudski stranki, ampak o »koroševstvu«. Nihče ne govori o socializmu, ampak samo o »korunovcih« in »bernotovcih«. Tako se vedno zamenjavajo načela z osebami.

Sedaj pa se vprašajmo: Kaj bi bilo, če bi se lepega dne gospodje Radič, Korošec, Korun, Bernot, Žerjav, Pucelj itd. vsi vsak na svojih stopnjicah spodtaknili in se ubili? Ali mislite, da bi potem res izginilo s sveta republikanstvo, če bi se ubil Radič? Ali bi potem res izginila s sveta Slov. ljudska stranka ali pa socializem, če bi se ubili Korošec, Korun ali Bernot?!

Ta enostavna resnica pa slovenskim političnim otročjem kar ne gre v glavo! Ti ljudje kar ne morejo razumeti, da je ideja vse, oseba pa petkrat nič, pa čeprav se ta oseba piše ali Korošec, ali Žerjav ali pa Pucelj! Tega naši politični otroci ne razumejo.

Pač pa dobro vedo in razumejo, da je boj proti načelom silno težaven, boj proti osebami pa jako lahek. Proti načelom se je treba boriti z načeli, osebo pa enostavno oblatiš z obrekovanjem in z lažmi in koncem je! Tako si namreč mislijo naši politični otroci, ki ne vedo in ne čujejo vedeti, da so tudi judje Kristusa pribili na križ, toda njegova ideja je pa kljub temu sijajno zmaga in še danes zmaguje!

Večina naših političnih nasprotnikov posnema judovski zgled in ne pobija načel z načeli, ampak poskuša ubijati načela s političnim ubijanjem oseb. Zlasti z »ubijanjem« takih oseb, ki se zde našim

političnim otročičkom nevarne za njihove — mandate in za poslanske dnevnice!

Ena takih »nevarnih« oseb je tudi izdajatelj našega lista. Vsi naši naročniki vedo, da on res zastopa načelo republikanstva, federacije, slovenstva in človečanstva v »Avtonomistu«. Oni tudi vedo, da se republikansko gibanje in republikanska organizacija v Sloveniji silno širi. Ta veliki pokret je seveda ljudem, ki bi radi imeli mandate, silno neprijeten. Zato so stopili skupaj in sklepali, kaj in kako bi.

In so rekli: Če zinemo proti republikanstvu le besedico, nas ljudje ne bodo volili! Če govorimo proti federaciji in za Srbe, nas ljudje tudi ne bodo volili. Če govorimo za monarhijo in za militarizem proti mirotvornosti in človečanstvu, nas ljudje tudi ne bodo volili. Torej kaj?

Ko so se nekoliko popraskali za ušesi, so rekli: Naredimo kot judje. Ubijmo osebo, ker ideja in načela ne moremo ubiti!

Ko je bil ta sklep storjen, so šli takoj na delo, da »ubijejo« izdajatelja našega lista, češ, če bomo to osebo ubili, bo tudi konec republikanstva v Sloveniji!

Ali so ti ljudje politični otroci ali niso?

Prvi se je vzdignil nad izdajatelja našega lista seveda tisti, čegar mandat je v največji nevarnosti. To je gospod Pucelj iz Velikih Lašč. Dvignil se je nad g. Prepeluha s kitem in z mesarico in napisal v »Kmetijskem listu« članek »Prepeluhovstvo«. Kakor da bi republikanska ideja živela v Sloveniji od milosti g. Prepeluha ali pa na Hrvaškem od milosti g. Radiča! V svojem članku je poskušal g. Pucelj »ubiti« g. Prepeluha s celo vrsto grdih očitaj. Kajti grdo je, če se komu očita, da nima visokih šol, in še grše je, če se na koga namiguje, da je podkupljen, a za tako grdobijo ne navaja nobenih dokazov. Najgrše pa je, da se koga napada, o katerem še nihče ne ve, ali bo res politično nastopil v borbi za mandat, ker o mandatih republikanske organizacije v Sloveniji še niso sploh ničesar sklepale! Kaj pa, če bi g. Prepeluh nastopil kot kandidat, ampak bi nastopil kdo drugi? Ali misli g. Pucelj, da bo on s svojimi napadi na osebo g. Prepeluha ubil tudi republikanstvo?

Mi vemo že danes dobro, da osebni napadi g. Pucelja ne bodo ostali osamljeni. Prišlo jih bo še več. Prihajali bodo od vseh strani, ker političnih otrok je v Sloveniji več kot dovolj. Povemo pa že danes, da se bomo znali tudi primerno braniti. Branili pa se bomo najbolj s tem, da bomo z vso vnoemo širili med Slovenci republikansko idejo in načelo federacije, osebno blatenje pa bomo prepustili političnim otrokom. — A. Š.—

Dopisi.

»Domoljub« z dne 21. maja t. l. je prinesel pod naslovom »Širom Slovenije — Fara ob Kolpi«, da je moja agitacija v Sloveniji v zvezi s predstojecimi občinskimi volitvami in da sanjam o »človečanski Radičevi republiki« v Sloveniji.

To popravljam. Res je, da se zavzemam za »Slovensko republikansko stranko«, ki jo zastopa list »Avtonomist« v Ljubljani, ker ima ista načela, kakor »Hrvaška republikanska kmečka strana«. To so splošna načela človekoljubja, miroljubja in republikanizma, prožeta z modernimi nazori o svetu; za to prorokujem tej stranki pri bodočih državnih volitvah najboljši uspeh.

Tudi v priprosto selo Fara ob Kolpi je prodr glas o evropski kuturi in gotovo je, da bo ljudstvo tod obračunalo z dosedanjimi gosposkimi strankami, ker noče biti več duševno zasluženo. Ljudstvo je treba le ohrabriti. Danes je to ljudstvo med dvema ognjema, med »klerikalci«, ki pravijo: »Naj Vam dela železnico Radič!« in med današnjimi vlastodržci, ki se ničesar

ne boje tako, kot republikanske misli in vedó, da se iste ne more sprečiti z bajoneti. — »Domoljubov« dopisnik je ogorčen tudi nad »ogromnimi davki«, ki se nalagajo v siromašni občini Fara, vodeči vodo na mlin SLS. po prislovcu: Ne laja pes zaradi vasi, temveč zaradi sebe. Kadar bo kmet sam odločal o davkih v parlamentu, v okviru svojih interesov in možnosti plačevanja, šele takrat bo boljše in pravica tudi v tem pogledu. Tudi o železnici ne bo odločil ne Škulj ne Korošec, ne dnevna politika, temveč le gospodarski interes cele dežele in društvo inženirjev kot posvetovalen organ.

Mršava avtonomija, kakor jo hočejo poslanci SLS, se pravi obirati ogoljeno kost. Ljudstvo tega noče, kakor tudi ne politike licitiranja SLS v Belgradu. Ljudstvo hoče politiko načela, zlasti pa svobodo in pravico biti gospodar na svoji zemlji in svojega žepa.

Brod na Kolpi, 26. maja 1924.

Tom. Kristanič.

Iz naše organizacije.

Trlično, p. Sv. Rok ob Sotli. Tu se je ustanovila krajevna organizacija slov. republikancev.

Lipsen pri Staremtrgu. Tu smo imeli 25. maja t. l. sestanek, na katerem se je razpravljalo o ustanovitvi krajevne organizacije slov. republikancev. Po kratki debati se je ustanovila. V odbor so bili izvoljeni najodličnejši možje, ki bodo vestno zastopali našo misel. Tukajšnje ljudstvo je navdušeno za naš pokret, vendar se najdejo tudi še bojazljivci. Mešajo jih razni politični demagogi, med katerimi so tudi nekateri financarji, češ, da bomo šli v luknjo itd. Toda ne poslušajte jih, ker to so prazne vranje. Kdor Vas straši, temu mirno povejte: »Če si ti lahko liberalce, zakaj bi jaz ne smel biti slovenski republikanec? Saj so za vse zakoni enaki! Kajti, kakor imamo kot ljudje pravico živeti, tako imamo priznati svoje mnenje. Mi smo za mir, poštenje in resnico. —

Mihael Šega.

POZDRAV IN DOLŽNOST.

(Piše Martin Vindiš, kmet iz Leskovca v Haložah.)

(Dalje.)

S primero povedano: Ob vsakih volitvah so delali z nami kakor s šolskimi otroci o poldanski prosti uri, ko vzame trgovec pest cukrčkov ter jih vrže na cesto med šolarčke. Med tem pridrvita dva večja, bolj dorasla šolarja, pred katerima imajo ostali otroci strah, se prične-ta suvatj in rvati z vsemi, ki še niso pobeželi pred njima. Končno sama

pobereta vse cukrčke in se izgubita, zadovoljna, da sta vse ostale nabrisala in ociganila. Ostali šolarčki pa le sline požirajo.

V nekako podobnem strahu so dajali kmetje doslej svoje glasove gosposkim strankam, ker sta ob volitvah pridrvela med nje velika šolarja: liberalce in klerikalce. Eden jih je strašil z hudirjem, drugi z biričem. Tisti, ki so se otepali spočetka, so se kmalo podali, ker so jih sicer te gosposke stranke preganjale in zapostavljale kjerkoli so le mogle.

Tako smo, glejte, vsled gosposkih obljub in groženj prišli iz vsakih volitev bolj — tepeni. Toda danes med ljudstvom ni več tistega strahu, ki ga je gospoda kmetom vtepal v glavo. Ljudje vidijo, da je ta strah — prazen, votel. Kmečko delovno ljudstvo spoznava, da je ono samo moč, da se je treba le združiti, in ono postane oldočujoč politični faktor v državi!

V dobi po vojni, ko se delovno ljudstvo zaveda svojih stanovskih in človeških pravic, se gospoda plaho ozira na vse plati, meneč kaj bo, ako se ljudstvo strne v enotno kmečko-delavsko fronto. Ker gospoda uvideva, da s samo hujskarijo med ljudmi ne bo nič, se je poslužila druge zvižace: mednarodne hujskarije. To pa zato, da bi pod temi gesli obdržala državno krmilo v svojih rokah in tako še naprej jahala kmečkega konjička.

Zato slišimo teden za tednom, kako vsa slovenska gospoda hujska narod proti drugim narodom, Slovenca proti Hrvatstvu prav tako, ka-

Ali sem že poslal — naročnino?

„Kdor čaka, dočaka, mladi gospod,“ ga je poučila Marta. „ljubezen je kakor oreh; od zunaj je bridka lupina, znotraj pa sladko jedro. Ko sem izvedela, da Vi in Zofka za mojim hrbtom pletete zaljubljeno mrežo, sem se ujezila in samo Boga hvalite, da je tudi gospod Ambrož na Vaši strani. Tako sta pridobila tudi mene, ker sem uvidela, da je gospod vitez naravnost ob pamet, gospodična pa tudi brez pameti. Tukaj ni drugega zdravila kakor: Vzemite se! Toda moja gospa mati ni tako mehka. Najprej je kratko rekla: „Ne!“ Ko sem jo zopet — po susjedgradski bitki — opomnila, ni odgovorila nič, pozneje je rekla „Bomo že videli!“ Počasi torej vendar! Kapljica za kapljico izdolbe tudi kamen. Mati bo že še bolj mehka, ker je nesrečna.“

Zofka se je v smehu in joku obesila sestri na vrat in zaklicala:

„Sestra, zlata sestra! Krevraj me, kolikor moreš. Zaman. Hotela sem tega človeka potisniti iz srca, toda močnejši je in se ne da.“

„Potisniti?“ jo je nežno pokaral Milič. Dekle je povzdignilo glavico, v smehu pokazalo bele zobke, pogledalo mladenica s solznim očesom, mu dalo roko in mehko odvrnilo:

„Šala! Šala!“

„Potisniti?“ je zaploskala Marta, „saj bi troje ključavnic obesila na srce, da ji ne uide. To sem čula, ko je govorila v sanjah.“

„Sestra!“ dekle je nežno sunilo gospo Marto in zardelo preko cele glave.

Mladi mladenič se je ravno hotel posloviti, ko je z veselim licem vstopila gospa Uršula, poleg nje pa Anka.

„Anka!“ sta poskočili sestri, „odkod ti?“

„Otroci!“ je začela stara Heningovica svečano. „Anka nam je prinesla veselo novico. Gospod škof knez Gjurjo Draškovič. Ankin krstni boter, je postal ban, in če Bog da, bomo v kratkem zopet prišli do svoje dedščine.“

„Hvala Bogu!“ sta zaklicali Marta in Zofka.

„No, otroci,“ je nadaljevala mati, „ta veseli dan hočem proslaviti posebno slovesno. Vi, gospod Milič,“ se je obrnila k mladeniču, „ljubite mojo hčer Zofijo in Marta je snubila za Vas. Dobro, dala Vam jo bom —“

Vsi so se veselo zdrznili, Zofka pa je pokleknila in poljubila jokajoč materino roko, ki jo je mati hitro izvila.

„Toda, dala Vam jo bom pod enim pogojem. Ko je nekoč moj pokojni mož težko bolehal, sem se zaobljubila Bogu, da bo moj sin osvobodil enega kristjana iz turške sužnosti. Sin mi je umrl še majhen in zaobljuba je ostala neizvršena. Vi hočete biti moj sin, Vi skromen plemič mož velikaške hčeri. Izpolnite to zaobljubo, proslavite se. Izvedela sem, da ste obljubili Zofki, da boste, osvobodili Mogaiča.

zaročnika Zofkine sestre po mleku, ki so ga Turki ujeli. Dobro, rešite tega človeka in ko ga privedete, bo Zofka Vaša. Tako mi Bog pomagaj!“

Vsi so okameneli, Zofka pa je jeknila, obledela na smrt in brez zavesti padla v naročje svoje sestre Marte. Gospod Milič pa je bled in miren stopil pred gospo Uršulo in rekel:

„Hvala Vam, plemenita gospa! Gospico ljubim bolj ko svoje življenje in rad tvegam svoje življenje za njeno roko —“

„Tomo! Tomo! Kaj delaš?“ je zaklical Ambrož, ki je med vratmi čul Miličeve zadnje besede, toda mladenič se ni brigal za ta medklic, ampak je vzdignil roko in končal:

„Prisegam pri živem Bogu, da pojdem osvobodit Mogaiča, prisežem pri Bogu in moji ljubezni, da se bom vrnil z njim ali pa sploh ne.“

„Kdo je to storil?“ je obupno zaklical Ambrož.

„To je tvoje delo,“ je šepnila Marta gospe Konjski. „Bog ti odpusti ta greh!“

„Da. Tega mi nikdar ne bo žal,“ je odvrnila polglasno Anka z mirnim licem.

„Zbogom, Zofka!“ je zaklical mladenič klečeč pred nezavestno deklico, „vrnil se bom k tebi, k svojemu dragi. Zbogom!“ In z vročimi poljubi je obsul dekličino roko.

(Dalje prihodnjik.)

kor srbska gospoda srbskega kmeta proti Hrvatom. Slovenska gospoda nam pravi, da hočemo mi pod hrvaški klobuk — menda zato, ker smo federalisti in republikanci! To je neumnost prve sorte. Če smo federalistivni, en sam to biti ne more. Lahko pa sta dva, trije ali štirje ali celo več.

Viničar, delavec ali hlapec ne more sklepati s svojim gospodarjem gospodarsko zveznih pogodb, ker je od njega odvisen. On mora samo poslušati in ubogati. Prav tako pa je danes s Slovenci, Hrvati in današnjim belgrajskim gospodstvom. Danes Slovenci in Hrvati ne moremo skleniti enakopravnih zveznih pogodb z Belgradom in njegovo gospodo, ker nimamo enakega stališča. To bo šele, ko postanemo na svoji zemlji zopet svoji gospodarji. Naša slovenska gospoda tega noče razumeti, ona hoče obdrža-

ti sistem podločnosti in tlačanstva, ki ga je sama uvedla. Ona tudi dobro ve, da smo federalisti in republikanci zato, ker ne maramo nobene komande. Zato ščuva natančno po Pašičevem vzoru narod proti narodu. Pašičevci pravijo srbskemu kmetu, da so hrvaški kmečki republikanci zavedena masa, naravnost neumna živina, ki nič ne misli. Tako govori ta ohola gospoda, čeprav ve, da smo Slovenci in Hrvati kulturno zelo na visku.

Pašičev ta izum uporablja danes tudi tista slovenska gospoda, ki hoče izzvati mrznjo Slovencev proti krvaškemu narodu. Kdor misli, kako in zakaj je to mogoče in katera je ta gospoda, naj malo pomisli na preteklost in bo videl, kako je vsa ta gospoda svoje dni v Belgradu bila v objemu s pašičevci in je z njimi lizala iz polnih skled.

(Dalje prihodnjic.)

Dnevne vesti.

Zahtevamo točnega pojasnila! Glede trboveljskih dogodkov: „Slovenec“ je poročal, da je rudar Fakin umrl takole: Najprej da so ga „Orjunaši“ vzeli za talca. Potem da so ga zvezali in vzeli seboj na prostor, kjer se je izvršilo razvitje trboveljskega orjunaškega prapora. To da je trajalo dve uri, a rudar Fakin da je moral zvezan prisostvovati tozadevni ceremoniji. Ko je pa bila ta končana, da so „Orjunaši“ zvezanega Fakina vzeli seboj v gostilno, kjer da so mu dali jesti in piti. Potem, da so ga odvedli v občinski kamnolom, kjer so ga justificirali z dvema streloma v čelo. To poroča „Slovenec“ in vztraja na svoji trditvi. Preklica tega poročila mi nismo brali ne v „Orjuni“, ne v demokratskih listih. Samo „Narodni dnevnik“ je prinesel vest po nekem „uradnem poročilu“, da ta vest ni resnična. Nam se kot ljudem upira, da bi mogli verjeti v resničnost „Slovenčevega“ poročila. Tak način bi bil tako nečloveški, tako kanibalski, da ne moremo verjeti, da bi se mogel dogoditi v kateremkoli delu Evrope, zlasti pa med Slovenci! Slovenci so ljudje kot vsi drugi, toda vsa njihova dosedanja zgodovina in vsa njihova zapadno-evropska civilizacija (ne kultura!) ne dopušča niti domnevati, da bi se med nami v resnici moglo dogoditi nekaj tako zelo strašnega! Razumemo, da more v boju, v spopadu človek ubiti človeka. Ne moremo pa verjeti, da bi bili med nami ljudje, ki bi svojega političnega nasprotnika najprej uničili, potem pa po preteku več ur, ko ni že nobenega efekta nikoli nikjer več — preračunano umorili. Toda obdolžitev je tu. „Slovenec“ jo vzdržuje. V interesu ugleda slovenskega naroda, v potrebi ugleda naše države napram zunanemu svetu, zahtevamo od pristojnih oblastnih, da jasno in nesporno ugotovijo, ali in kaj je na tej strašni obdolžitvi resničnega. To, mislimo, zahtevamo v imenu vseh Slovencev brez razlike strank in političnega prepričanja!

»Puceljstvo«. V zadnjem »Kmetijskem listu« je napisal minister Vidovdanske ustave n. r., g. Ivan Pucelj na moj naslov pod imenom »Prepeluhovstvo« eno celo kolono osebne zmerjanja. Ta njegov okus mu rad pušam v miru. Naj se le tako lepo »uveljavlja«! Bogve, zakaj se je g. Pucelj tako hudo razsrdil, da zmerja kot zmerja pijance iz jarka mirnega pasanta? Ali je mar »Prepeluhovstvo« krivo, da se nahaja stranka samostojnih kmetov v razsulu? Da vsi modri in pošteni kmetje zapuščajo g. Pucelja in njegove, ožje tovariše ter v tropah prestopajo v tabor slovenskih republikancev? Ali ni to morda zakrivilo — »Puceljstvo«? Če bi g. Pucelj vodil po volitvah l. 1920, načelno slovensko in kmečko politiko, bi bil brez dvoma danes politični gospodar v Sloveniji. Sedaj se pa jezi na mene! Vem, kje ga žuli čelvelj. Letos je hodil g. Pucelj večkrat v Zagreb in se je predsedstvu HRSS ponujal za mešetarja med HRSS in srbskim zemljaradniki. Vodstvo HRSS ga je sicer prijazno

sprejelo in ga ravno tako prijazno izkomplimentiralo, kakor je to v navadi zapadno-evropsko izobrazjenih ljudi. Ko v Zagrebu ni dosegel uspeha, je poslal pa svojega prijatelja na Dunaj k predsedniku HRSS, g. St. Radiću. (Ta je Puceljevega prijatelja, ki mu je ponujal nekako zavezništvo SKS, takoj prav ocenil. Med drugim ga je namreč odposlanec g. Pucelja prosil, naj bi HRSS preprečila, za slučaj da dobi vlado opozicijski blok, žensko volilno pravico Sloveniji, češ, ako se to zgodi, potem je ves boj proti klerikalizmu za 50 let nemogoče. Pameten in načelen politik, kakor je predsednik HRSS, pa se je zasmejal: »Vi toraj hočete, naj jaz (Hrvat) branim vaše slovenske hlače pred vašimi slovenskimi kijkljami?« — In sedaj misli gostobesedni g. minister Vidovdanske ustave n. r., da sem jaz pokvaril njegov in njegovih tovarišev politični koncept. Še toliko pameti nima, da bi uvidel, da je ta njegov politični koncept pokvarila le gosposka in neslovenska miselnost nekdanje stare kranjske »napredne« gosposke, ki se ga še vedno drži kot lošče! Bivšim njegovim volilcem, nekdanjim samostojnim kmetom, ki hočejo s hrvaškimi kmeti v eno bojno črto, ne preostane danes drugo, kot da se priključijo slovenskim kmečkim republikancem! To se tudi že vrši na vsej črti. To je prav in pametno! Zakaj vsi pošteni kmetje iz nekdanje mogočne, a lahkomišelnosti zafurane »Samostojne kmetijske stranke« spadajo v naš tabor — v tabor slovenskih kmečko-delavskih republikancev.

A. P.

Plačani agitatorji. Pri nas je navada, da zlasti tik pred volitvami vse politične stranke razpošiljajo po celi deželi kar cele armade političnih agitatorjev, ki za dobro plačilo hodijo od hiše do hiše agitirati, ki prirejajo shode in nasprotno shode razbijajo, v prvi vrsti pa lažejo in obrekujejo svoje politične nasprotnike, da se kar kadi. Te agitatorske armade veljajo seveda ogromno denarja, ki ga razne politične stranke dobe deloma od velikih bank, katerim zaradi raznih dobičkanosnih koncesij ni vseeno, kdo bo na vladi, potem dobivajo denar od raznih poštvalnih pristašev ali pa od strankarskih podjetij, zlasti od strankarskih denarnih zavodov. Mi republikanci se pa tega načina boja ne bomo posluževali. Prvič se ga posluževati ne moremo, ker nimamo na razpolago potrebnih denarnih sredstev, da bi mogli agitatorje plačevati, drugič pa tega ne bi storili niti v slučaju, da bi imeli res kakšen denar na razpolago. Mi stojimo na stališču, naj vsak zaveden republikanec sam dela za svojo misel kakor so delali nekdanji apostoli. Kdor je res prepričan republikanec, naj ne bo naš pristaš zaradi denarja, ampak zaradi ideje same! Taki možje naj gredo od človeka do človeka, od vasi do vasi in od občine do občine in naj povsod širijo našo republikansko misel. Z denarjem se

zida od zgoraj in vsakdanja skušnjava nas uči, da take stavbe niso trdne in niso dolgotrajne. Mi pa hočemo zidati od spodaj, mi hočemo položiti za svojo organizacijo trdne in trajne temelje, taki temelji pa se ne grade z denarjem in tudi ne s pomočjo plačanih agitatorjev, ampak samo na podlagi velike ideje. Zato pravimo našim ljudem: Ne pričakujte od naše strani plačanih agitatorjev, ampak vi sami morate biti svoji lastni agitatorji in sami širite svojo lepo republikansko misel od kraja do kraja širom cele Slovenije.

Brošuro „Mala politična šola“ sem dobil — tudi prebral — a plačal jo pa še nisem. Zato pa takoj plačati — stane samo 3 Din.

Kaj želi »Slovenski Narod«? »Slovenski Narod« piše v uvodniku dne 3. junija: »Nam treba jasne nacionalne linije. Vsakdo, ki pride z njo v nasprotje, si mora razbiti glavo (podčrtano v »Narodu«, op. ur.). To je pravilno vzgojno sredstvo. Vsako kolebanje slabi. Nacionalni blok gg. Pašiča in Pribičevića bo torej storil prav, če likvidira vse nejasnosti in novim velikim županom odredi najbolj energično pobijanje terorja. Ko se bo zagrabilo prav pošteno v gnezdo separatistov in komunistov, se bo šele razvidelo, kakšna ogromna moč je država, kedar državnik veda, kaj hočejo in kedar ljudstvo zna, kaj hoče država.« — Podrobneje pojasnila te besede ne potrebujejo.

Zadnje besede nesrečne trboveljske žrtve g. Slajpaha so bile: »Lahi me niso, Nemci me niso — domačin me je...« — Tako poroča »Orjuna« dne 2. junija. Ali te besede niso prav nič ganile ljudi, ki vedrijo in oblačijo pri »Narodu«?

Srbski zemljaradniki. Mi smo že večkrat naglašali, da imajo v Belgradu vedno pripravljeno kakšno firmo, pod katero poskušajo spraviti Slovence in Hrvate pod svoj klobuk. Dokler je cvetelo demokratstvo, so imeli pripravljeno demokratsko firmo. Ko je nastopil komunizem, so imeli pripravljeno komunistično firmo. Danes pa, ko se širi kmečka in republikanska misel, imajo pripravljene »srbske zemljaradnike«, da bi spravili slovenske in hrvaške kmete pod srbsko zemljaradniško vodstvo in komando. Mi to vse dobro vidimo in zato pravimo slovenskim kmetom: »Ne dajte se zapeljati od lepih besed, ampak držite se načela, naj gospoduje slovenski kmet v Sloveniji, hrvaški kmet na Hrvaškem, srbski kmet pa v Srbiji. Medseboj naj se pa podpirajo, če bo treba, toda brez komande enega nad drugim.« Gospodu Pucelju te besede seveda ne bodo prav, zato pa miso prav nič manj pravilne.

Mala nezgoda se je pripetila »Jutru« v njegovem poročilu o »separatističnem« pokretu med Sokoli v Sarajevu. »Jutro« popisuje vzroke tega gibanja in pravi končno: »Ta anekdota dokazuje, kako se ustvarja v našem Sokolstvu separatistični pokret in kako je ta potreben in utemeljen...«

Državni podtajnik v ministru za notranje zadeve g. Večeslav Wilder je prišel v Ljubljano. Listi poročajo, da je prišel preiskovat dogodke v Trbovljah. Ljudje pa vedo povedati, da se je prišel dogovarjat s svojimi ljubljanskimi prijatelji (demokrati) glede izvedbe novih volitev.

Značilni stavki iz »Jutra«. »Jutro« je priredilo dne 2. junija povodom žalostnega dogodka v Trbovljah posebno izdajo. V tej izdaji smo našli tudi sledeče stavke: »Ali naj še naprej mirno gledamo in dopuščamo, da nam najboljši sinovi ginejo?« — Dalje: »Napad na jugo-

slovenske nacionaliste je bil napad ne na Orjuno, ampak na idejo jugoslovenskega nacionalizma, narodnega in državnega edinstva in na vse ono, kar hoče in more to ujedinijenje uresničiti.« — Kdor prebere naš današnji uvodnik, bo te stavke prav dobro razumel.

Hudji časi. V političnem oziru se bližamo kar skokoma jako hudim časom. V Belgradu so na vladi ljudje, ki ne poznajo nobenih mej več za svojo vladajočelnost. Ti ljudje bodo napeli vse sile, da se na vladi tudi za bodočnost obdrže, in ne bodo prav nič izbirčni v svojih sredstvih, da svoje namene dosežejo. Vse kaže, da bomo dobili že v najkrajšem času takozvano »vlado močne roke«, t. j. vlado skrajnega nasilja. Temu nasilju pa se nikar ne upirajte z nasiljem z vaše strani, ker na tak način bi vi sami vlado samo podprli, ker bi se potem res lahko izgovarjala na vas, da je vladno nasilje potrebno, ampak ohranite mirno kri in čujte! Vsi pa se pripravljajte z vso vnemo na odločilne dogodke na dan volitev. Ta dan bo dan vaše sodbe in ta sodba bo sijajna, če se vsak zaveden slovenski kmet in delavec organizira v republikanski stranki! Zato snujete vsepovsod krajevne politične organizacije republikanske stranke! Naj ga ne bo več zavednega Slovenca, ki bi ne bil federalist in republikanec in naročnik »Avtonomista« ali pa »Murske Straže«!

Radić o »Avtonomistu«. V zadnji številki Radićevega »Slobodnega Doma« beremo: »Številka ljubljanskega »Avtonomista« z dne 23. maja je dobra, da ne more biti boljša. »Avtonomist« izhaja že četrto lito vsak petek. Stane mesečno 20 kron. Naslov tega najboljšega slovenskega republikanskega tednika je: Ljubljana, Breg št. 12.

Prazen strah. V mnogih krajih širijo brčkone plačani in nalašč za to najeti ljudje razne vesti, kaj se bo vse pripetilo onim ljudem, ki se upajo biti republikanci. Mi opozarjamo svoje somišljenike, naj takim vestem ne verjamejo in naj jim ne nasedajo. Kdor dela po zakonu, ta naj se ničesar ne boji! Seveda ne sme nihče zakriviti kakšnega protizakonitega dejanja. To bi bilo pravega republikanca nevredno in nedostojno. Mi moramo ostati hladni, trezni, mirni in preudarni bodisi v besedah, bodisi v dejanjih. Potem se nam ni treba ničesar bati.

Za naš tiskovni sklad. Vsaka politična stranka se mora predvsem opirati na svoj tisk. Časopis je tista skupna vez, ki najtrdnjše družijo in veže ljudi istega mišljenja. Časopis pa stane dandanes mnogo denarja, kajti papir je drag in tiskarski stroški so visoki. Tako je tudi z »Avtonomistom«. Tudi uprava »Avtonomista« se mora boriti z velikimi težavami, zlasti z ozirom na številne prošnje za znižanje naročnine. Mi bi takim prošnjam, ki so res vsega upoštevanja vredne, prav radi ustregli, če bi le mogli. Da pa bomo to mogli, zato se obračamo na svoje premožnejše somišljenike, da prispevajo za naš tiskovni sklad. Vsak, tudi najmanjši dar nam bo koristil. Prispevke sprejema in izkazuje v listu uprava »Avtonomista«, Ljubljana, Breg 12.

Pošljite naročnino!

ILIRSKA POSOJILNICA
Ljubljana, Kralja Petra trg 8/1.
sprejema hranilne vloge po 8%
Večje in stalne vloge do 12%.

Progresivno osiromačenje.

Viden znak današnjega gospodarskega položaja v Sloveniji je — progresivno napredujoče osiromačenje delovnega prebivalstva. Banke in denarni zavodi sicer danes nič več ne tožijo o pomanjkanju denarja, kakor pred letom dni, nasprotno, imajo

ga še precej, tako da iščejo celo zanesljivih in trdnih ljudi, ki bi si odvišni denar izposodili proti plačilu današnjih visokih obresti. Takšnih ljudi pa je danes že zelo malo, Zakaj niti veliki podjetnik, niti trgovec, niti obrtnik danes ne more

obstati, ako ima svoj obratni kapital le izposojen in mora plačevati zanj današnje oderuške obresti. Pri teh razmerah bi človek sodil, da se mora obrestna mera za posojila znižati in sicer znatno znižati. Toda denarni zavodi se kar ne morejo odločiti za to. Pa se bodo morali, če bodo hoteli imeti kaj prometa in dela! Danes je diferenca med obrestno mero za vloge in obrestno mero za posojila prevelika. Banke in denarni zavodi se bodo morali zadovoljiti z manjšim zaslužkom pri obrestih.

Na drugi strani pa večina prebivalstva nima denarja. Še nikoli ni bilo pri nas takšno siromaštvo, kakršno je danes. V zlati veljavi je danes pri nas tekočega denarja med ljudmi najbrže komaj 20% od tistega, ki je v naših deželah krožil pred vojno. Uradnik in delavec sta že davno „suha“. Še za sproti nimata. Sedaj pa je tudi na kmetih kriza pri-

speła na vrhunc. Kmečko ljudstvo tudi nič več nima. Kadar pa kmet nima denarja, ga tudi ostalo delavno prebivalstvo imeti ne more. Kadar ni denarja pri kmetu in delavcu, so seve tudi prodajalne prazne, nimajo obrtniki naročil, se opuščajo vsa dela, a brezposelnost mora rasti od dneva do dneva. Trgovci postajajo insolventni, obrtniki komaj dihaajo, nekvalificiran delavec nima ne dela ne jela, a kmetje se zadolžujejo bolj in bolj ter s strahom gledajo, kdaj bo zopet boben.

Gospodarski položaj pri nas je toraj obupen.

Država seve ne bo pomagala. Državna uprava poišče pri nas vsak fiček in vse gre v Belgrad — v centralne blagajne. Iz teh pa pride vro malo nazaj. Sedaj se vidi, kako brez uma so bili tisti modrijani, ki so svoj čas zagovarjali izmenjavo denarja po relaciji 4 krone so enake

1 dinarju. Bili so pri nas ljudje, ki so zagovarjali celo relacijo 1 dinar bodi enak 10 kronam ter so to pisali celo v „slovenskih“ listih. Ti ljudje niso prav nič mislili. Potem je prišla še belgrajska vlada, ki je ob izmenjavi kron v dinarje prebivalstvu v „prečanskih“ krajih nezakonito ukradla še 20%. Takrat smo Slovenci oddali svoje premoženje. Kar je še ostalo, so vzele pozneje pretirane davščine. Danes pa smo „suhi“, kakor še nikoli nismo bili.

Ker prebivalstvo nima denarja, je padla tudi vrednost realij, vrednost poslopij in zemljišč. Notranja njihova vrednost sicer ni padla, saj se tudi naš denar ni dvignil, vsaj zdatnejše ne. In se tudi še dolgo ne bo. Vrednost je padla, enostavno zato, ker ni kupcev, ker si večina ljudi ničesar večje ne more nabaviti. Živimo iz rok v usta. Kdor mora danes kaj odprodati, je zelo priza-

det, ker mora navadno dati pod pravo vrednostjo.

Dokler bo sedanja uredba države v veljavi, ne more postati boljše, pač pa še slabše. Mi gremo težkim časom nasproti. Težkim gospodarskim krizam, polomom, insolventcam, dražbam kmečkih domov bo sledilo strašno osiromačenje Slovenije, zlasti še, ker je danes našemu kmečkemu in delavskemu ljudstvu zaprto tudi zadnje zatočišče — Amerika!

Pri tej situaciji se človeku porodevajo težke misli. Ali res čaka lepo Slovenijo gospodarska usoda kakšne Macedonije ali Črnegore, kjer bomo praznih želodcev in rok lahko le še — junačili?

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOVENSkih AVTONOMISTOV.

Odgovorni urednik Drago Brozovič. Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

FR. SLOVNIK

LJUBLJANA, Stari trg 2.

priporoča po najnižjih cenah svojo zalogo izgotovljenih oblek in manufaktur. Obleke po meri se točno izvršujejo.

Antikvarijat, knjigarna

HINKO SEVAR

Ljubljana, Stari trg 34

kupuje in prodaja različne knjige v vseh jezikih po ugodnih cenah.

THE REX CO
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10.

Telefon šte. 265.

Najboljši pisalni, razmnoževalni in kopirni stroji. VSE PISARNIŠKE POTREBŠČINE.

IVAN JAX IN SIN

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 2.

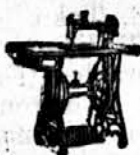
Šivalni stroji

z 10 letno garancijo.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tov. v Lincu. Ustanov. l. 1867.

Došlo je ravnokar večje število strojev za vsako obrt.

Vezenje poučuje brezplačno. Pisalni stroji Adler in Urania.

Kolesa iz prvih tovarn: Dürkopp, Styria, Waffen in motorete na prvo kolo. Centik zastoj in franko.

Nove lepe slovenske knjige!

Ravnokar so izšle nove knjige:

Regina Povest G. Kellerja, poslovenil dr. Joža Glonar. Cena Din 5-

Občinsko dete

Srbska vaška povest, spisal Branislav Nušič. Poslovenil Cv. Golar. — Cena dinarjev 15 —.

Zeleni kader

Povest iz viharnih dni našega narodnega osvobajanja. spisal Ivan Zorec. — Cena Din 14-

Poština Din 1-

Tiskali in založili

J. Blasnika nasl., Ljubljana Breg št. 12.

Vse knjige se lahko naroče po dopisnici.

Knjige so res lepe in za ljudstvo zelo primerne in zabavne.

Nadalje priporočamo politične študije prof. dr. Drag. Lončarja, ki so izšle v knjigi pod naslovom

„Politika in zgodovina“

Tudi ta knjiga je izšla v založbi tiskarne

J. Blasnika nasl., Ljubljana Breg št. 12.

Kdor se zanima za politična vprašanja in za boj za avtonomijo Slovenije, naj to knjigo bere!

Cena Din 30-.

Ure
Zlatina

F. P. ZAJEC
optik
LJUBLJANA,
Stari trg 9.

Štipalci
Ostala

Nakup gozdov, desk, tramov in drv. Zaloga trboveljskega premoga in drv. Prodaja na debelo in drobno. - Plačljivo tudi na obroke.

DRUŽBA ILIRIJA
Ljubljana, Kralja Petra trg 8.
Telefon šte. 220.

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, emajle, kistove (čopiče) in zajamčeno čisti firneš najboljše kakovosti nudi

Medić-Zankl

družba z o. z.

Maribor, Ljubljana, Novi Sad,
podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:

Ljubljana - Medvode.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad R 160.000.000-

Edini tihi pisalni stroj

L. C. Smith & Bros

Mod. 8, brez najmanjšega ropota.

Zastopstvo:

LUDOVIK BARAGA

Ljubljana, Šelenburgova ulica 6./I.

Zadružna banka v Ljubljani

Brzjavni: Zadrubanka.

Aleksandrova cesta šte. 5.

Telefon šte. 367.

Vplačani kapital Din 3.000.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje